

Видання українського слова
на міжній
американській землі

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 14-0807
Тел. УНЦ: HEnderson 4-1016

РІК LXI Ч. 39. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го ЛЮТОГО 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 39. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 10, 1953. VOL. LXI

АМЕРИКА „В ПОВНІЙ ВІЙНІ З КИТАЄМ” — ТЕФТ

Вашингтон. — Під час дискусії на телевізійній програмі „Молоді хочуть знати” Нешел Бродбекстедт Компані, сен. Роберт А. Тефт відповів на запит, що З'єднені Держави вже наблизилися „в повній війні з комуністичним Китаєм”. З уваги на це, міркував він, ані бомбардування баз поставлення в Манджуї, ані блокування китайського суходолу не матиме значення для поширення війни. Він уважав, що блокада побачена, якщо б її можна перевести без більшості міжнародних комплікацій з уваги на наших друзів”. Інші точки, обговорені в інтерв'ю між молоддю і Тефтом були такі: Секретар стейту Джан Фостер Доллес сповістив демократичних провідників про намір президента Айтенгавера відкрити Сьому Флоту з протоки Формози і вони не виявили спротиву проти цього; що адміністрація Айтенгавера не має наміру захоплювати голову китайських націоналістів Чан Кай-ші робити виправу на китайський суходіл, однак, якщо б це показалося доцільне, то „ми помогли б і дали наші війська для виконання цього плану”; що наслідок наказу президента буде такий, що націоналістичний Китай дістане всяку допомогу, яку обіцяв през. Труман. — Оці міркування Тефта це тільки причини до дискусії над складанням закордонної політики для Азії, а тому, що сен. Тефт це провідник республіканської більшості, його погляди можуть мати важливий вплив на координацію думок. Сен. Гомер Фергусон узяв теж участь у дебаті й заявив, що складання закордонної політики йде тепер на глобальні розміри, а не тільки з уваги на Далекій Схід.

Домагання подробиць вивчення секретних договорів

Вашингтон. — Республіканський сенатор з Мічигену, Гомер Фергусон запропонував переглянути і відкрити тасми договори, про які згадував у своєму зверненні президент Айтенгавер і які йдуть в розріз з інтересами країни. Сенатор заявив, що він буде домагатися, щоб Сенатська Комісія Закордонних Справ, що її він є членом, зайнялася розслідування цих тасмних договорів, як буде проведено в життя побажання президента, „які були, були, думкою сенатора, дуже пильно доканою розслідування, — хто, коли, як і чому допустив низку договорів, таких, як в Ялті, Тегерані, Кве-

А.Ф.П. погрожує організацією юнії прибережних робітників

Маямі Біч, на Флориді. — Район, щоб вона до 31 квітня ц. р. відсунула з усіх урядових установ таких людей, що сиділи в тюрмах за „злочин, нечесть і корупцію”. — Якщо юнія цього не зробить, тоді вона буде відсунена з А. Ф. П., після чого керівні урядовці А. Ф. П. почнуть організувати нову юнію, яка матиме право закривати устнови з корабельними підприємствами для постачання робітників для обслуговування кораблів при причалюванні і при вантажуванні товарів.

Бюджет збільшився у 21 стейтах

Шікаго. — Огляд агенції „Асоційтед Прес” про фінансовий стан усіх 48 стейтів, де стейтвей легіслатури збираються на дискусію над стейтсними бюджетами, виявив, що пропонувані на наступний рік бюджети є загальною вищою ніж у минулому фінансовому році. Це можна ствердити досі в 21 стейтах.

А.Ф.П. ЗА НОВУ ПІДВИШКУ ПЛАТЕНЬ

Маямі, на Флориді. — Американська Федерація Праці видала заклики до всіх своїх юній, щоб вони почали натиск на підприємств для підвищення робітничої зарплати впродовж поточного року, щоб запобігти депресії, яку можна передбачувати на 1954 та 1955 р.р. Заклик за підвищення поміщений в економічний звіт, який одобрива Вайоніа Рада А.Ф.П. У ньому сказано, що розгорнулася велика нерівність між тим, скільки робітників може продукувати, а скільки може купувати. Коли минулої суботи президент Айтенгавер зніс усякий контроль уряду над робітничою зарплатою й цінами продуктів, юнія почулася свободі — перший раз за два роки — висунути домагання такої високої підвищення, яку тільки можуть піддати. Тому економічний звіт

НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ВИСОКИЙ КОМІСАР ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

Д-р Джеймс Брайент Конант (зправа), колишній президент Гарвардського університету, склався у Вашингтоні призначення, як новий американський високий комісар для Німеччини. Призначення підписав Джан Ф. Симмонс, урядник протоколу в державному департаменті, а церемонію приймає Фрімен Меттос (в центрі), заступник державного підсекретаря.

Пані Клер Бут Лус — амбасадором до Риму

Вашингтон. — През. Айтенгавер проголосив, що він призначить паню Клер Бут Лус амбасадором З'єднених Держав до Італії. Пані Лус, жінка головного редактора журналу „Тайм”, „Лайф” і „Фортуна”, авторка драм і комедій, недавня конгресменка республіканської партії стейту Коннектикат. Це перша жінка-амбасадор, яку загальноналебує країна призначати до Італії, однак це не перша американка-амбасадор, бо президент Труман призначив паню Еллен Агнер-Андерсон амбасадором до Данії. — Пані Лус, як кажуть, не обійме свого становища негайно, що в Італії йдуть приватні вибори на день 31. травня і до того часу буде урядувати ще теперішній амбасадор —

Совети мають три атомові бомби, каже науковець

Нью Йорк. — Науковий репортер щоденника „Нью Йорк Таймс” Вільям Лоренс розглядає питання, чи Совети мають атомову бомбу, а як мають, то скільки? Це має стати відповіддю на запит кол. президента Трумана, що він сумнівається, що Советська Росія має атомову бомбу. Лоренс обгрунтовує свої висновки такими висловками: Про те, що в Совстах відбувся атомовий вибух, немає сумніву, бо це можна тепер прослідкувати науковими способами. Найпевніший спосіб це слідування за розсіленням радіоактивних частинок у повітрі після атомового вибуху. Член Комісії Атомової Енергії, сен. Едвін К. Джансон оповістив урядово і листопаді 1949 р., що нема сумніву, що Росія має атомову бомбу, менше більше так, яку американці скинули на неї на Нагасакі, в Японії. Кореспондент московської „Правди” помішувач розмову з Сталіном з 6 жовтня 1951 р. ствердив, що Совети мали вибух другої атомової бомби. Після такої заяви прийшла ще третя атомової експлозії в Совстах і від того, на протязі 18 місяців, не було кожного нового атомового вибуху в Совстах, хоч прем'єр Сталін заповів, що Росія буде робити далі дослідження з атомовими бомбами різного калібру”. Упродовж того самого часу Америка випробувала більше ніж тузін нових атомових вибухів, включаючи й першу поточкову водневу бомбу, приладус Лоренс.

Доповідь проф. Добрянського в Тов. Професіоналістів

Освоєно тому 20 років Товариство Українсько-Американських Професіоналістів, більшість головної управи якого знаходиться в ньюйоркській метрополітній окрузі, запросило проф. Лева Добрянського з доповіддю про його враження з останньої поїздки до Європи, як голови місії У. К. Комітету. Присутніх членів та гостей, зібраних миттєво суботи на вечері в готелі Джордж Вашингтон в Нью Йорку, привітав п. Осип Лисогір, голова Т-ва, згадуючи про цілі організації, як теж важливу політичну правду, яку веде УККомітет. Проф. Добрянський передав з гумором свої враження з першої поїздки до Європи, зузупивши ширше над властивою ціллю місії та контактами українського політичного світу з Європою, а в відповідь на запити підкреслив вагу української справи, яку місія відчувала в різних країнах, як відвідувала чужі уряди чи американські дипломати чи представництва. Доповідь проф. Добрянського доповнив ред. В. Душник — своїми

СЬОМА ФЛОТА ГОТОВА ДО АКЦІЇ

Токіо. — Головна квартира американської флоту на Далекому Сході ствердила, що американська Флота, яку президент Айтенгавер звільнив від обов'язку „нейтралізувати” Формозу, тепер готова до кожної іншої акції, яка могла б бути їй призначена в результаті „політичних змін відносно Орієнту”. До тих „інших акцій”, що їх головна квартира далеко-східної флоту має на думці, зараховується теж блокування китайського суходолу та е-вентуальну підтримку десанту національно-китайських військ з Формози на опанований комуністичним континент. Рівночасно повідомлено, що Сьому Флоту „в недалекий майбутності” буде готова до війни керованими з кораблів ракетами, якщо б „вимагала його воєнна ситуація”. Чотири кораблі, два крейсери і дві підводні лодки, перебувають

Сильна акція альянтської авіації в Кореї

Токіо. — Альянтська авіація, користаючи з доброї погоди, перевела вчора інтенсивну акцію проти ворожих фронтів ліній, як теж і проти важливих воєнних об'єктів у ворожому замілі, розбиваючи колонні ворожого війська та транспортні воєнних матеріалів, як теж знищуючи важливі комунікаційні поєднання. На наземному фронті альянтські війська відбили низку пробних ворожих атак, в усіх випадках завдаючи ворогові великих втрат.

Армія в Кореї буде належно забезпечена амуніцією

Вашингтон. — Представник армії сповістив, що нові зусилля в продукції амуніції недовго вже будуть задоволяти потреби фронту і в боєвій лінії не буде потреби далі обмежувати живлення амуніцією. Виріб амуніції провадився посилено і в минулому році, бо, як повідомляв Пен-тагон, за минулий рік вироблено більше як 52,000,000 артилерійських стрілен і 3,000,000,000 стрілен для малокалібрової зброї, на загальну суму 2,000,000,000 доларів. Проте цієї кількості не вистачало для посилення потреб фронту і один генерал висловився, що, якщо дотеперішній рівень забезпечування фронту амуніцією не буде збільшений, то не буде можливо розвинути наступу. Отож ще досі армія дотримувалася одиницями в уживанні амуніції, подібно, як це було під час другої світової війни. Таке ж враження мав ген. Айтенгавер, після повороту з Кореї, коли він висловився, що деякі ділянки постачання армії вимагають направи.

Совети повідомляють про розкриття „американської шпигунської сітки”

Москва. — Урядові советські „Ізвестія” повідомили вчора, що советські власті безпечно „зліквідували” сітку американських шпигунів, створену Джорджем Рулардом, колишнім американським морським аташе у Владивостоті. Це перше советське офіційне обвинувачення проти американського консуляту у Владивостоті в 1948 році у відплату за те, що Америка дала право азилу советській учительці Косенкін, як та „вискочила на волю” через візку советського консуляту в Нью Йорку. „Ізвестія” не подали жадних подробиць щодо „зліквідованої” шпигунської сітки. При цій нагоді теж повідомлено, що один лейтенант американської флоту на ім'я Дресер був заангажований в шпигунській акції з якимось „Е” в місті уряді в Одесі. „Ізвестія” обвинувачують, що американці використали програму воєнної допомоги й в 1942 році привезли до Советів 235,000 пакетів з „отруйним для людей і худобі” насінням буряків та іншої городовини. На пакунках були написи: „для важливого народу Росії”, — твердять „Ізвестія” тепер, одинадцять років після того, як це насіння прийшло до Советів.

Голландія із своєю королевою оплакує своє нещастя

Гага, Голландія. — В неділю, 8 лютого, вся Голландія із своєю королевою Юліаною оплакувала своє нещастя, коли під час поїздки згинуло 1,372 особи, а доля багатьох соток населення досі не звісна. Через радіо промовила королева до голландського народу. Вона, між іншим казала: „Так швидко після закінчення найжорстокішої із світових воєн нас вдарило це нещастя, чим разом спричинене не людською злобою”. Королева піднесла, що „найвище роззнення людська техніка не змогла відслучити те нещастя, бо його змогло перемогти тільки те призначення, яке його спричинило”. Королева піднесла, що голландський нарід об'єднався в хвилині нещастя, а поруч голландців стали всі народи, засвідчуючи „братерство людськості”. Сумно поповіла державні прапори, спущені до половини маштів, а в усіх церквах відправлялися

ДОЛЛЕС ЗАКІНЧИВ СВОЮ МІСІЮ В ЄВРОПІ

Люксембург. — Відвідинами Люксембургу, столиці Шумана європейської господарської спільноти, державний секретар Джан Фостер Доллес закінчив свою поїздку по Європі, призначену не тільки на нав'язання особистого контакту з європейськими державними мужами, але головню на приспіння ратифікації мирового контракту з Німеччиною та договору про Європейську Оборонну Спільноту з участю Німеччини. Разом з Доллесом відвідував європейської столиці теж директор Агенції Взаємної Безпеки Герольд Стассен і обидва вони аважують свої поїздки за успішні. Вони відвідали Рим, Париж, Лондон, Бонн, Гагу, Брюссель та Люксембург, намагаючись на місцях випирити розходження поодиноких країн щодо договору про європейську армію та поодиноких країн з новими напрямками американської закордонної політики. В усіх випадках Доллес попереджував уряди заінтересованих країн, що З'єднені Держави бажали б полагождення справи європейської армії до другої половини квітня, коли то має відбутися чергова конференція НАТО. Поїздка та розмови цих американських політиків у великій мірі заспокоїли уряди європейських країн, зокрема Англії, Франції, щодо дальших цілей американської політики, як теж випірнули суперечності в становищі європейських країн щодо договору про європейську армію. Доллес аважав, що пошастило довести до відповідного компромісу між тим, якого зобов'язання від Англії Франція, та на яке зобов'язання погоджується сама Англія. Вчора Доллес і Стассен виїхали літаком президента Айтенгавера з Люксембургу назад до Вашингтону, висловлюючи надію, що „битва” за створення європейської армії закінчиться впродовж найближчих п'ятих місяців повною ратифікацією договору про Європейську Оборонну Спільноту. Після відїдин Доллеса в Парижі, французький уряд поінформовав Вашингтон, що він вже не буде домагатися будь-яких змін в самому тексті договору, тільки додання до договору окремого протоколу з деякими додатковими виясненнями та зобов'язаннями, як теж відповідною інтерпретацією поодиноких постанов договорів. Прощаючи з Європою, Доллес і Стассен висловили переконання, що західно-європейським країнам пошастить з часом добитися повної єдності в політиці й обороні, як вони вже частинно добились в господарстві.

Сталін прийняв на авдієнції аргентинського амбасадора

Москва. — Советський диктатор Сталін тепер своїм стилем з підпено-американськими країнами. Темною розмовою Сталін і аргентинського амбасадора в Москві, сенатора Лусія Браво. Не перший західний амбасадор, що мав зустріч і розмову зі Сталіном після короткої розмови з ним американського амбасадора Алена Кірка в 1949 році, та перший аргентинський амбасадор, що розмовляв зі Сталіном від часу виміни амбасадорів між Советським Союзом і Аргентиною в 1947 році. Цей факт вказував би на вагу, яку при-

Большевицькі сексоти в жидівських організаціях в Німеччині

Берлін. — Жидівські віткі з Східної Німеччини виявляють, що комуністи вже від деякого часу понаставляли своїх шпигунів і сексотів в усіх жидівських громадах і організаціях в Східній Німеччині, намагаючись ревизувати який зв'язок мають місцеві жиди із Заходом та яку активність ведуть ці громади. Окремий попит був на сексотів, що розуміють гебрейську мову, бо комуністи підозрівали, що рабини в божницях виголошують антикомуністичні проповіді. Жиди знали про шпигунські зходи, але з них не багато собі робили, аж до процесу Сланського в Празі та до перших публічних виявів антисемітизму в Советському Союзі й підсоветських країнах. Плучи по теперішній офіційній антисемітській лінії комуністів, большевицькі сексоти почали добавувати „англо-американських” шпигунів та агентів в усіх жидівських громадах і усіх жидівських громадах.

В Угорщині вичистили трьох високопоставлених жидів

Відень. — Угорське будапештське радіо повідомило, що Бейя Ковач став міністром справедливості на місце Дюлі Дікшея. Дікші був полковником політичної поліції і заарештував був кардинала Міндсенті, та за що заслужив звання його були заступником прем'єра, а потім міністром справедливості. Згідно з неперевіреними відомостями урештовано також Габора Пелі Дікшея. Дікші був полковником політичної поліції і заарештував був кардинала Міндсенті, та за що заслужив звання його були заступником прем'єра, а потім міністром справедливості. Згідно з неперевіреними відомостями урештовано також Габора Пелі Дікшея.

ІРАН УХВАЛИВ ЗАКОН ПРО ЗАБОРОНУ АЛЬКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ

Тегеран, Іран. — Іранський парламент несподівано після короткої дискусії прийняв закон про заборону продажу, продукції, імпорту та вживання всіх алкогольних напоїв, крім того, що в грудні 1951 року парламент прийняв був резолюцію, яка вказувала уряд, щоб він подібний закон, але досі уряд не здійснив цієї резолюції. Чотири дні тому релігійні групи в парламенті внесли проєкт цього закону, і на нього згодилися всі послы, що свідчить про те, що іранський парламент рахується із політичним впливом релігійних провідників, головним чином президента парламенту Алтола Кашані. Один посол назвав алкоголь „матір'ю всіх пороків”. Уряд вирішив, що на введення цього нового закону треба шістьох місяців. 20,000 робітників втратять працю, а державна каса втрапить 7,750,000 доларів в щорічних податках. Невирішена справа, що буде з чужинцями, що живуть в Ірані. Дипломати користатимуться із своєї права екстериторіальності, та ввозитимуть алкоголь.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the
Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City,
N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section
1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	Foreign and Jersey City Rates:	
На пів року	\$6.50	One year	\$12.00
На три місяці	\$3.50	Six months	\$6.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):		Three months	\$3.50
		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.)	
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА БІЛЬШІЙ ВПЛИВ РЕЛІГІЇ

Америка, стоячи у провіді вільного світу, обороняє християнську цивілізацію, а тим самим свободу і гідність людини. Як знаємо, в Америці живе багато людей різних вір. Також й її християнство переживало не одну чорну годину, поки не настала в країні та релігійна свобода, якою сьогодні користуємось. От на Бродвеї в Нью-Йорку щодня грали п'єсу американського драматурга Артура Міллера "Ді Крусібл", в якій представлено дуже сумну картину з американського минулого, коли одні віруючі й богобоязливі люди обвинувачували таких же самих інших в чарівності й засуджували їх на кару смерті. Це відомий процес в Сейлем з часу пуританської теократії в 1692 році. Правда, це свого роду унікал в американській історії, бо наші навіть у тих давніх часах прийшли скордо до рівноваги. Проте сама вистава цієї драми, як завждишньої критики, звертає нашу увагу, що це й тепер не с у нас все в порядку, себто з нашою релігійною, політичною, расовою терпимістю і т. п., якщо беремо ці речі по-християнськи.

До релігійного виховання звертаються тепер раз-у-раз усі ті, що шукають заради на молодецьку злочинність, яка прибрисає чораз більші розміри, чи на заклад громадської моралі, корупцію та й подібні лиха. Біблія, яка розходиться в мільйонах примірників і в минулому році побіла всі рекорди, як найкраще продавана книжка, вказує, що релігійний рух в країні таки набрав нової сили і до серед усіх верств населення. В нашій добі — так сказати б — ліберальній, що ніколи не прив'язувало стільки ваги до релігії, як дається тепер завважити в пресі й цілому громадському житті. Про релігію чути щораз частіше з найбільш авторитетних державних місць; вона добивається свого передового значення і на міжнародному полі, хоч там виступають представники безбожництва, вороги усної релігії. З релігією зв'язується теж щораз тісніше боротьбу з Кремлем; боротьбу за волю і людську гідність.

З цього боку треба глядіти також і на ці обставини, серед яких обіймав уряд новий президент. Знаємо з дуже докладних пресових звітностей, як президент Айзенгавер мовив в церкві перед самим інавгурацією. А далі, як його приймали до церковної громади. Знаємо, що він постійно звертається у своїх промовах до ласки Божого Провидіння. Знов тепер розписалися газети про "снідання" та "спільну молитву" президента Айзенгавера разом з 500 визначними урядовцями та конгресовими провідниками. В цій молитві просив президент Божої допомоги для провладу нації.

Президент Айзенгавер виразно підкреслює, що кожна справжня, вільна влада мусить бути глибоко релігійною. Інакше нема сенсу для її існування. Президент зазначає, що батьки цієї країни, кладучи основи під її свободу, вважали коначним пригладати Творця, що створив усіх людей вільними. На це треба пам'ятати при розв'язці усіх проблем, говоря президент. Ці проблеми сьогодні такі важкі, що кожному, що береться їх розв'язувати, треба шукати помічі поза ним, у Бозі. Але це відноситься не тільки до державних мужів і політиків, але до кожного, бо всі ми відповідальні. "Молитва стала прямо коначністю", говорив президент Айзенгавер. Так воно було, коли народжувалась воля на цій землі. І дається вдержати і надалі, як будемо йти слідами наших Батьків.

До цього додамо, що "снідання", в час якого говорив президент Айзенгавер, влаштувала організація, що зветься Міжнародною Радою Християнського Проводу. Сенатори і конгресмени, які є членами цієї організації, сходяться кожного тижня на молитву, щоб Бог благословив їхнє змагання допомогти релігії зайняти "визначніші місце в веденні справ, зв'язаних з бізнесом і урядом".

Перед зборами ЗУАДК

Екзекутивна З'їздення Українського Американського Комітету у Філадельфії вже четверті з черги загальні збори цієї нашої заслуженої і репрезентативної допомогової централі. Ясно, що це буде першою подією в нашому громадсько-організаційному житті і вона заслуговує на велику увагу нашого громадянства.

В наступному, 1954-тому році, ЗУАДККомітет обходиться десятиріччя свого існування. Від того часу це вже будуть, як сказано, четверті його збори з черги. Після установчих зборів в червні 1944-го року, перші загальні збори відбулися в Нью-Йорку в 1947 р., другі — у Філадельфії в 1949 р. і треті теж у Філадельфії в жовтні 1951-го року. Всі ці збори відмежовували виразні й важливі етапи існування і праці цієї інституції, яка впродовж десяти років свого існування перевищила, можна б сказати, себе саму, якщо оцінювати її категоріями американо-українського стандарту. Понад мільйон доларів зібраних і виданих на допомогу та переселення, грубі мільйони вартості іншої допомоги, зокрема в харчах, одягах і медикаментах, міжнародні договори й зв'язки, найтісніша співпраця з урядовими чинниками у Вашингтоні, широка організаційна сітка та представництва на європейському континенті, понад 35,000 переселених до цієї країни та допомога десяткам тисяч інших в переселенні до інших країн — все це сказаний кілкомовою баласе праці і успіхів того Комітету, що став сьогодні одним з найкращих і найбільш переконливих доказів нашої живучості, енергії та організаційних і ділових спроможностей. Що в праці на таку велику мірку і в таких великих розмірах трапляються непорозуміння, тертя та невдоволення — це тільки природні й самозрозумілі.

Кожні дводісятиріччя загальні збори ЗУАДККомітету ставали і відмежовували, як сказано, відповідний етап в праці того Комітету. Ці попередні етапи з'ясував ексекютивний директор Комітету д-р В. Галач у своєму звіті на попередніх зборах, кажучи, що перший етап, отже від 1944 до 1947 р., був — можна б сказати — здобувачий терену. Цей етап доводилось починали дослівно від самого початку, бо від боротьби за українське ім'я, яке тоді, разом з сотками тисяч українських скитальців, було прокривавлено в міжнародному словнику. Другий етап, отже від 1947 до 1949 р., це вже було опанування здобутого в першому етапі терену, а третій етап, отже до 1951-го року, це вже були справжні життя того, що зроблено в попередніх двох етапах.

На недалеких четвертих загальних зборах дістане, сподіємось, свою характеристику й цей четвертий етап, хоч головною метою зборів повинна бути підготовка та планування нового, п'ятого етапу, який — дав би Господь — був би вже під знаменням нашого побуту в Європі. Між іншим, в опері ми зустріли теж нашу добру знайому з Нью-Йорку, п. Стефанію Турчану, молодого й талановитого співачку з народженого в Америці нашого покоління, яка тепер студіює в Римі спів, одержавши на ці студії повну стипендію.

В неділю 28-го грудня раніо ми були на Службі Божій в нашому обряді в одній з найкращих каплиць Риму, яка походить з І-го сторіччя по Христі та яку вже кілька сторіччя тому віддано до використання українцями-католиками. Там ми зустрілись з о. д-ром Войнаром, який і запровадив нас на урочисту вже аудієнцію до Ватикану.

Ми переходили багато коридорів і залів, де нас поздоровляла барвиста папська сторожа швейцарців. Вікниці нас запровадили до простої почесної, де ми застали одинадцять інших осіб, що теж очікували на аудієнцію. Довелось чекати відносно довго, можливо, яких 20 хвилин. Тоді до почесної увійшов один з кардиналів та почав викликати імена членів нашої делегації. Ми, виходили б, були перші на

нашого побуту в Європі. Між іншим, в опері ми зустріли теж нашу добру знайому з Нью-Йорку, п. Стефанію Турчану, молодого й талановитого співачку з народженого в Америці нашого покоління, яка тепер студіює в Римі спів, одержавши на ці студії повну стипендію.

В неділю 28-го грудня раніо ми були на Службі Божій в нашому обряді в одній з найкращих каплиць Риму, яка походить з І-го сторіччя по Христі та яку вже кілька сторіччя тому віддано до використання українцями-католиками. Там ми зустрілись з о. д-ром Войнаром, який і запровадив нас на урочисту вже аудієнцію до Ватикану.

Ми переходили багато коридорів і залів, де нас поздоровляла барвиста папська сторожа швейцарців. Вікниці нас запровадили до простої почесної, де ми застали одинадцять інших осіб, що теж очікували на аудієнцію. Довелось чекати відносно довго, можливо, яких 20 хвилин. Тоді до почесної увійшов один з кардиналів та почав викликати імена членів нашої делегації. Ми, виходили б, були перші на

Микола Чубатий

НАША КОНСОЛІДАЦІЯ ТА ВИЗВОЛЕННЯ

Українські революційні кола тепер є репрезентовані Закардонною Репрезентациєю Української Головної Визвольної Ради, а кола легалістичної низової партії, які революційну діяльність виключають зі своїх програм. Провідну та центральну роль серед них відіграв Державний Центр, в якому майже останки останнього уряду Української Народної Республіки, очолюваного Андрієм Лівичем.

Трагедія визвольного руху, а революційного руху зокрема, став поділ революційних сил напередодні другої світової війни, на дві частини, які себе завзято поборюють. Об'єктивно говорячи, обидві частини мають свої заслуги в революційному русі проти чужинського панування над Україною та у вихованні сотень тисяч молодого покоління. Заслуги однієї частини революційного руху безперечно історичного значення передовсім поміж двома світовими війнами. Заслуги другої віддамо революційно-національному руху величезній в час другої світової війни і по ній, зокрема вони лежать в організації всенародного опору проти нацистів та комуністів, в організації Української Повстанської Армії, що швидко стала всенародною революційною силою. Не зважаючи на гостру боротьбу, на ділі обидві частини українських революційних сил ідеологічно дуже близько споріднені, а різниця не ідеологічного, але радше особистого характеру.

Цей поділ революційних сил викликав в українській політичній житті велике заміння, а взаємне обесцінювання себе привело в результаті тільки зневірі серед мас еміграції та взагалі обесцінювання вартості здобутих революційних кол проти-революційним табором.

З другого боку подразнення серед кол старших та заслужених членів революційного руху викликає це, що тепер більше активна революційна група вся революційну працю на різних землях, нині вже безперечно всенародного характеру, склони записувати виключно на рахунок своєї партії, своєї революційної групи. Коли ж додамо ще й трагічні та жалюгідні випадки серед революційного табору в часі розламу, то пізнаємо стан приречення розламом.

Доказати чи опростити переконали злочини закидані собі взаємно ніхто не в силі; це могло би бути зроблене компетентно тільки державним судом, що розпоряджася всіми засобами судівництва. Таким чином партійні пристрасті та непроходливі упередження залишилися.

Для упорядкування політичного життя на еміграції

Йому всі засоби на те, щоб він дав всю можливу допомогу українському народові, як тільки заіснують пригоди на це обставини.

Патріотів на еміграції повинна присвячувати тільки одна провідна думка — визволення України, без огляду на це, хто працює на одній, а хто на другій відтинку боротьби, коли б тільки вона наблизилася наріз до вирішальної своєї цілі — до здобуття волі. Буде така настанова серед політичних провідників поза межами батьківщини, так напевно революційні та неревольюційні сили порозуміються щодо спільної праці та скапіталізують всі жертви, що й нині несе наріз на жер-

списку. Перед кардиналом його послання до народів Східного Союзу, Святий Отець додав, що більше про ці справи він говорив при аудієнції з українськими священниками та з списком Вучком.

Після аудієнції у Ватикані ми мали ще спільний обід з професорами колегії св. Йованна Святишній Отець, в сафата, з о. ректором Когутом, о. проф. д-ром Войнаром та о. Хемісом. З нами був також д-р В. Федорончук. По обіді ми вийшли на аеродром, де вже мали заплановані в літаку до Парижа. Нас супроводжували та прощали на дорозі д-р Федорончук. Ще перед від'їздом ми вислали телеграму до інж. Созонтова, голови Українського Допомогового Комітету та представника УНРади в Парижі, повідомляючи його про наш приїзд та прохали його скликати на понеділок всіх збори представників всіх місцевих українських установ, товариств і угруповувань.

До Парижа ми приїхали в неділю ввечері й переїхавши автобусом з аеродрому до станції літунської лінії в місті, ми застали там вже інж. Созонтова та ред. Голяна,

Федір Дудко

НАВІЩО?

Ще в минулому році у нас з'явилися настільки бажані висловитися в українському Літературно-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку доповіді на тему: "Чи варто бути українським письменником?" Хоч ми збиралися говорити про це інтимно, в тісному колі своїх людей, хоч нічого образливого або небезпечного для когось чи чогось в нашій тематиці не було, хоч ми, наші, живемо на вільній американській землі, проте управа Клубу і наші приятелі, вислухавши нас, гірко посміхнулись.

— Дуже добре вас розуміємо, — заявили вони нам, — але до вашої доповіді допустити не можемо. Бійтеся Бога!

Гірке почуття, що переповнювало всю нашу істоту, поволі після цього розсілювалося, як розсілюється туман у тілі, і ми від свого заміру відступили. Навіть не вважала нас, "на бас" недавно видрукувана в "Свободі" стаття Уласа Самчука на тему гіркої долі українського письменника в нашому сучасному світі, а стеліше — незадоволення його позиції вічно пошторханого й "утерменшаного".

Але цими днями несподівано притримався з нами одна річ, яка дуже нас схвилювала і примусила нас повернутися до нашого замедбаного заміру. З тою лише різницею, що коли перше ми збиралися забирати голос лише в письменницьких справах, то тепер забираємо його в обороні загальної української мистецької творчості. А прийшли ми знову до цього ось як.

Пересуваючи недавно в своїй радісному апараті коліщатко, ми несподівано вловили вухом кілька пролуналих в етері українських слів. Затрималися, нарегулювали звукову хвилю і почувши, як хтось говорив про українські різдвяні традиції, поздоровляв радіослухачів із святами і врешті накрутив кілька різдвяних коляд. Що це були за коляди — чи на-

товнику свого визволення. Коли б створення Тимчасового Комітету, зацікавлене українсько-американськими представниками в Європі, стало початком такого здорового та логічного об'єднання політичних сил, американські українці тільки могли б з цього радіти та по змозі своїх матеріальних і моральних сил його спомогати.

Не приїде до такого об'єднання та координації еміграції, тоді Українському Конгресовому Комітетові не лишиться нічого іншого тільки підтримувати вську працю серед роз'єднаних українських сил на еміграції, яку УККомітет вважатиме корисною для визволення народу. Однобічне попірання одного чи другого політичного табору тільки збільшувало б прірву поміж двома існуючими таборами українців на еміграції та не принесло б ніякої користі справі визволення України.

(Кінець)

які очікували нас. Вони й запровадили нас до одного з місцевих готелів.

В понеділок, 29-го грудня, інж. Созонтов і ред. Голяна знову відвідали нас рано в готель і тоді ми ще телефоном почали порозуміватись з представниками місцевих інституцій і товариств відносно нашої зустрічі ввечері. На цих і подібних розмовах зійшов нам майже весь день. А ввечері, в готель "Лотетія", де ми були зупинилися, зібралось коло 40 представників організованого українського громадянства в Парижі. Треба зазначити, що Франція, це поза Америкою одна країна, де всі українські угруповування об'єдналися в одну центральну репрезентацию — Український Центральний Громадський Комітет, подібно, як це сталося в Українському Конгресовому Комітеті Америки. Це треба завдавати в головній мірі великому тактові та розумному веденні громадських справ з боку інж. Созонтова.

(Продовження буде).

родні, чи в оформленні якого-сь композитора і якого саме, а коли народні, то чи з Західної України, чи із Сходу — про це ніхто із радіослухачів не довідався. Та і взагалі не сказано було, що це українські колядки. Навіщо це кому-сь знати? От чують собі якусь музичку і будь з того задоволені! А то ще час витратити на виголошування якихось там авторів, географічних назв тощо!

Ми дослухали аудію до самого кінця і глибоко задумалися. Чи не с це те саме, коли деякі наші книгарні, друкарні каталоги книжок, які вони хочуть продати людям, подають лише назву твору без зазначення імені автора, який цю книгу написав: ось, мовляв, нам "Кобзар", ось повість "Маруся", ось "Чукама", "На битій дорозі" і т. д. і т. д. Що бовсім так якийсь дивак на світі, що роками писав свій твір, шарпав душу і вкорочував собі вік — кого те може цікавити? Важне одно — що цей дивак, навігуюлючий, написав книжку, а до книжки тепер можна продати і щось на ній заробити! Ось що важне!

Достомісність те саме робиться в наших радіопередачах. Що бовсім там якийсь дивак-композитор на світі, якого надхнув до мистецької творчості народний примітив і таким чином спричинив витворення музичного шедевр — кого, мовляв, з нас повинно те цікавити? Важне єдине те, що він, цей дивак, живий — по собі музично оформлену річ, яка подобається людям, яка знаходить серед них попит і на якій можна дещо тепер заробити.

Чи цікаво кому-сь, скажіть, люди добрі, що був там якийсь диригент, який, зібравши хор, муштрував його, вимагав від нього то форта, то п'янісіма, то кренделя, то диминуєнда, щоб належно віддати композиторський задум? Важно з цього всього одно лише, а саме те, що такий дивак був на світі, витиснув із хору те, що можна було витиснути, і дав можливість накрутити музичну річ на плиту, а на цьому можна тепер заробити.

Чи цікаво кому-сь, скажемо далі, те, що якийсь там колектив любителів музичного співу, об'єднаний в хорі тої чи іншої назви, упрівав під командою свого, більшого чи меншого, великого чи меншого диригента, щоб віддати належно річ якого-сь композитора? Кому цікаві його інтенції, переживання, витрачений на це час і запал, чи, врешті, назва цього диригента колективу? Важне одно: ці дидаки наспівали річ на плиту, а на цих плитах тепер, не вкладаючи зовсім гроша ні в що, можна трохи заробити!

Ну, а нашім кому-сь з слухачів цікаво знати, чи як провадить саму радіопередачу, опріч привітань і власника? Кому цікаво почути ту чи іншу річ у різних виконаннях? Та й чи можуть взагалі слухачі мати сякі чи такі претенсії до радіопередачі, яку вони слухають зовсім задурно? Відмахов, відкалатав якбудь свого півогдину чи там цілогодінну програму — і буйте здорові! Головне, щоб висловити всі зібрані від торговельних фірм платні реклами, а на решту — на якихось там виконавців, на авторів, на диригентів, на іншу мізерію — нахати з високою мостою! Хай собі думають деякі навіяники, що українські радіоаудієнції — це свого роду наше національне представництво в царині повітряних хвиль. Кому заборонено мати такі погляди? Навіщо витрачати гроші на порядні платівки (чи там рекорди), коли можна набирати на смітниках десятки старих, надбитих шпальварних дряпков? Навіщо платити спікерів з добрим голосом і доброю дикцією гроші за виголошення фірмових оголошень, коли це можна зробити самому, дарма що у нас хронічний катар, хронічна хрипка чи хронічний кашель? Навіщо взагалі платити за щось, коли навпаки — ліпше брати за все?

На щастя, шукаючи вже спеціально після цього за українськими радіоаудієнціями, нам пощастило натрапити і на такі, яким гріх був би щось закинути.

Д. Галачин

ПОЇЗДКА ДО ЄВРОПИ

(14)

„Наслідком з'ясування делегацією становища Американського Комітету і Українського Конгресового Комітету, нарада, після всебічної дискусії, зайняла одностайне становище щодо передумов для переговорів з американськими чинниками. Створено Тимчасову Ділову Комісію, яка має зайнятися зформулюванням резолюції наради та бути зв'язковим у цій справі між українськими політичними середовищами в Європі й Українським Конгресовим Комітетом у ЗДА.

В дні 21 грудня делегація наради з цими ж уповноваженими представниками в справі консолідації українських політичних сил. Ствердивши коначність об'єднання українських політичних сил, одногідно доручено Президію Народи з 25 червня 1952 року (про яку

нараду ми свого часу також передавали), поробити конкретні заходи для здійснення такого об'єднання.

„Нарада у повноважених представників однодушно висловила признання УККомітету за його велику працю в користь української визвольної справи, а його делегації окрему подяку за її видатну працю для зацінення взаємин між українською громадськістю в Європі та підкреслила потребу дальших безпосередніх взаємин.

„Ми вже не раз передавали з цієї радіовислухи про широкі й успішні діяльності УККА на американському терені в користь української визвольної справи. За останніх кілька років чинники УККА, а зокрема його голови — проф. Лев Добрянський, приїжджали до української справи в ЗДА десятки ви-

ЦЕСУС І ОРГАНІЗАЦІЙНА ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

Упорядкування, організаційні відносини українського студентства є неможливою справою для цілості українського громадянського життя на вигнанні. Не сумніваючись, що життєва відпорність українських студентських організаційних форм являється тривалим здобутком та актуальною, очевидно вимогою сучасної хвилини. Українське студентство на чужині репрезентує Центральний Союз Українського Студентства, що саме відігравало 30 років свого існування і є найстаршою нашою громадською установою.

За ввесь час своєї діяльності студентська центральна провела важливу працю не тільки внутрішню українського характеру, але може передусім занотувати до своїх заслуг чималі осіги на міжнародному форумі, причиною чого таким чином у поважній мірі до зміцнення українських визвольних позицій за кордоном. Післявоєнні роки та разом з тим останні радянські впливи (більшевиків) вдалося опанувати Інтернаціональну Унію Студентства з осідком в Празі) спричинили відомий доповіді, а невідповідна політична ситуація в Україні багатьох студентських національних організацій не даючи змоги зважати на важливі труднощі передусім в міжнародній акції ЦЕСУС-у.

Немає змоги в короткій статті аналізувати поодинокі етапи розвитку політичних відносин українського студентства. Безприкладна експансія експозитур Кремля спричинила грізні ферменти та треба відзначити не завжди зустрічається з потрібним відповіддю та протипоказом заінтересованих студентських груп та координації дій палосло вже на сторінках американської української преси. Також і автор тих рядків писав свого часу на сторінках „Свободи“ про konieczність підсилити політичну акцію УКК шляхом включення студентського сектора у властиві рамки скоординованої роботи. Відомі і певні інтенсивні заходи Ам. Відділу ЦЕСУС-у за активізувати студентство нашого терену та відзначити його в цілості українського студентського зорганізованого життя.

Недавно з ініціативи студентських громад Нью Йорку і Клівленду відбулась студентська конференція з метою розглянути можливість скоординованої студентської праці на терен ЗДА. В дечому заставляють резолюції цієї конференції, де говориться про створення ділового секретаріату як „єдиного українського представництва українського студентства в ЗДА. Приглядаючись тій може і не зовсім усвідомленій „сепаратистській акції“ ініціаторів, що хочуть більш активізувати студентське життя в Америці ми можемо не позбавити враження, що частина українського студентства може нехотіти повторити помилки бурхливих років „таборних республік“ в Німеччині. Треба вірити, що компетентні чинники Американського Відділу ЦЕСУС-у в узгодженні з діючими провадами студентських Громад та ідеологічними студ. Т-ми переведуть в скорому реченні властиві рішення для розв'язки певної проблеми — вимоги вдержання єдності укр. студентського життя в Америці. При тому цілість укр. студентства не сміє забути одного: закріплена достатньою працею ділх студентських поколінь позиції ЦЕСУС-у вимагають повної підтримки цілого студентського активу, зокрема на тому важливому фронті, яким сьогодні є ЗДА! Територіальна розпорозненість укр. студентства не сміє виявлятися небезпечною ознакою психологічної роз'єднаності основних методів в праці і завдань укр. студентської молоді на чужині. Громадська готовність та консеквентність в потребі вдержати прийнятий порядок диктує основно передувати поодинокі заходи також і в напрямі активізації студ. життя в ЗДА. Тому треба вітати почини активних одиниць тільки тоді, коли вони узгоджені з загальними студентськими інтересами і не є відокремленою акцією з неясною метою. Скликання з рамені Американського Відділу ЦЕСУС-у Студентського Конгресу в ЗДА при участі всіх зорганізованих студентських клінгін напевно допоможе знайти потрібну розв'язку актуальних справ українського студентства в ЗДА.

УВАГА! — ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦІ!

Комітет співпраці Товариства Української Молоді міста Філадельфії

В НЕДІЛЮ, 15. ЛЮТОГО 1953 Р.
о год. 6. ввечері,
у великій залі Клубу Українсько-Американських
Горожан при 847 Н. Френклін авл.

СВЯТКОВИЙ ВЕЧІР

з нагоди 35-роківни бою Української Молоді
ПІД КРУТАМИ

В програму входять: виступ хору „Кобзар“, доповіді, декламації, інсценізації, музичні топки і сольоспіви. Запрошується всю українську молоді і старше громадянство до участі у Святковому Вечері, присвяченому пам'яті українських воїнів-героїв. Програми цього „Вечора“ до набуття в провіді кожної молодішої організації і в українських книгарнях та крамницях. — Дохід призначений на С. Х. С. в Європі. Комітет.

УВАГА! Українці Рачестеру, Н. Й.

На загальне домагання вже відкрито
ШКОЛУ УКРАЇНСЬКИХ ТАНКІВ
У РАЧЕСТЕРІ, Н. Й.,
під провідом ІВАНА ЗАБОЛОЦЬКОГО.

Науку поділено на 2 курси:
I. Курс для початківчих учнів у віці від 6 літ.
II. Курс для дітей і молоді, які покинули звичайний курс народних танців.

Навчання провадиться в домі
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО КЛУБУ
292 Hudson Avenue, Rochester, N. Y.

В середу від год. 7. до 9 увечері і в суботу від год. 2. до 5. увечері.

Вписи і інформації у керівника школи І. Заболоцького в днях науки.

Якщо Вам дорогі українські традиції і мистецтво та коли у Ваших жилах пливе кров Ваших предків, то вписуйте Ваших дітей і молоді до Школи Українських Танків, де вони набувають не лише задоволення але і любов до свого Народу та стають членами його великої Сім'ї.

Заряд Школи.

3 МУЗИКИ СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ У ДІТРОЙТІ

Після довгих місяців підготовки і очікування відбувся в неділю 1 лютого 1953 концерт Дітройтської Симфонічної Оркестри присвячений в цілому українській симфонічній музиці.

У програмі концерту були виконані такі твори: Увертюра до опери „Тарас Бульба“ М. Лисенка, симфонічна поема „Україна“ П. П. Углицького, Фортіссимонічний концерт В. Косенка, „Пісня і Танець“ для струнної оркестри В. Витвицького, Друга Симфонія (друга і третя частини) Л. Ревуцького і „Український Танець“ з опери „Золотий Овруч“ Б. Лятошинського.

У пошані Миколи Лисенка, основоположника національного напрямку в українській музиці, виконано на самому початку концерту його увертюру до опери „Тарас Бульба“. Це твір замінити силою музичної характеристики (Тарас — Андрій — козацьство) і спосібності конструкції.

„Україна“ Павла Печеніги Углицького написана на основі поеми „Гайдамаки“ Тараса Шевченка. У цьому творі вражає декуди надто реалістична — навіть як на симфонічному поемі — ілюстраційність. Зате вміле використання мелодичного матеріалу і — п'ятаком для Углицького — легкість в орудуванні оркестром масивом робить цей твір замінити позицією у нашій оркестровій музиці.

Фортіссимонічний концерт п'омь Віктора Косенка одночастинний, та який же змістовий і різноманітний. У колі українських композиторів нашої доби Косенко висловлювався чи не найбільше інтернаціональною мовою. Та, включаючи його концерт, пригадується нам думка Василя Барвінського, цитована Косенка, хоч і не спірається на народних піснях, всетаки навіні своєрідною українською атмосферою.

Сольову партію концерту, дуже складну і технічно обвантажену виконав пиїніст Борис Максимович. Виконав її вдумливо, глибоко і — поетично. Свідомість, що він здійснює ролі року тому не реїняв був від самого компози-

ційського студентства може нехотіти повторити помилки бурхливих років „таборних республік“ в Німеччині. Треба вірити, що компетентні чинники Американського Відділу ЦЕСУС-у в узгодженні з діючими провадами студентських Громад та ідеологічними студ. Т-ми переведуть в скорому реченні властиві рішення для розв'язки певної проблеми — вимоги вдержання єдності укр. студентського життя в Америці. При тому цілість укр. студентства не сміє забути одного: закріплена достатньою працею ділх студентських поколінь позиції ЦЕСУС-у вимагають повної підтримки цілого студентського активу, зокрема на тому важливому фронті, яким сьогодні є ЗДА! Територіальна розпорозненість укр. студентства не сміє виявлятися небезпечною ознакою психологічної роз'єднаності основних методів в праці і завдань укр. студентської молоді на чужині. Громадська готовність та консеквентність в потребі вдержати прийнятий порядок диктує основно передувати поодинокі заходи також і в напрямі активізації студ. життя в ЗДА. Тому треба вітати почини активних одиниць тільки тоді, коли вони узгоджені з загальними студентськими інтересами і не є відокремленою акцією з неясною метою. Скликання з рамені Американського Відділу ЦЕСУС-у Студентського Конгресу в ЗДА при участі всіх зорганізованих студентських клінгін напевно допоможе знайти потрібну розв'язку актуальних справ українського студентства в ЗДА.

Своїм значенням недільний концерт переріз далеко межі Дітройту. Це вперше в Америці велика симфонічна оркестра взялася за виконання повної програми з творів українських композиторів. При цьому показалося, яка велика з тяга до культурного визволення рівня у широких колах нашого громадянства. У самому Літературно-Мистецькому Клубі, який влаштував концерт, знайшлися ширі і невтомні співробітники для цієї справи. Вона знайшла особливу теплу підтримку з боку другої генерації американських українців, тобто з кол згуртованих у товаристві „Грекуейтів“, Ліги Молоді та інших. Різні товариства і особи давньої і нової імміграції зголошувалися до помічі і ставали добродіями-патронами. На самому ж концерті зала Музик Голл (дві тисячі місць) була виповнена слухачами, між якими були й гості з інших міст (Клівленд, Пікаго Віндзор — Канада). Виконавці приймали з великим ентузіазмом.

Д. Гуманної
**ДІТИ
ЧУМАЦЬКОГО
ШЛЯХУ**
IV-й том
Ціна \$2.50.

Замовляти:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346
JERSEY CITY 3, N. J.

СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТІ І СОБОРНОСТІ

СТ. ПОЛ, МІНН.
25-го січня ц. р. українське суспільство міста Ст.-Пол, Мінн., урочисто і по-діловому відмітило 35-ліття IV Універсалу Української Центральної Ради і річницю проголошення Акту 22-го січня 1919 року, яким всі Українські Землі раз і назавжди волею цілої Української Нації з'єднані в інтегральне тіло — Державу Українського Народу.

Крім звичайних в таких випадках, точок програми Академії: реферату, сольоспів, декламації, сольо на скрипці й виступу місцевого хору — Громадський Комітет Об'єднань Українських Організацій м. Ст.-Пол, в складі: Проф. Олександра Грановського — почесного голови, п. Ст. Кочуба — голови ділового Комітету, проф. О. Петрова й доц. Н. Головка — представників місцевої Філії від УКК, інж. П. Байбака — від Громади Православної Церкви, п-ні Віри Гринишини — від Укр. Зол. Хреста, П. Шраменка — від місцевого Відділу Молоді ОДВУ, проф. К. Курьяка — від Рідної Школи та інж. І. Яновича — секретаря Ділового Комітету — подбав про надання Сходинам нашої Громади значення за нагоди Академії значення політичної маніфестації, більш, ніж злочального значення.

В часі Академії зачитано листа від Канцелярії Президії Головного Козацького Представництва в Мюнхені, в якому Головний Отаман ген. С. Максим'я й Голова Верховного Козацького Представництва В. Глазков, звертаючись до учасників Академії, між іншим пишуть:

„Але воля народу не дається дешево. Воля — це великий дар Божий, який вимагає і величезної ціни. А ця ціна — життя людини, це кров людини... З піснью, з московського Кремлю потяглися жажді руки, щоб знищити цей найбільший подарунок долі, протилися брудні руки, щоб відібрати світло Волю народів і Вашого Українського і нашого народу Козацького. Але ні Ви, Українці, ні ми, Козаки, не змирилися віддати його, що належить нам по праву, тобто, без чого не може жити ні один себе шануючий народ.“

Ось вже 35 років наші Народи ні на один мент не припиняли боротьби за право належати до родини вільних, незалежних народів. Сотки тисяч синів України і Козаків склали своє життя в цій боротьбі. Ця кров наших поляглих братів вимагає від нас всіх ще упертішої боротьби. Вона ще більше скріплює наші сили і стремління для досягнення кінцевої мети — здобути волю і незалежність своїх Батьківщин: України і Козакиї.

В минулому ми були переможені не так силою ворога, а відсутністю єдності між нами. Тепер же спільними силами України, Козакиї й інших, поневолених Московською ворога і досягнимо (здобуємо) Волю нашим Народом... Найголовнішою ж точкою програми Академії була Резолюція Громадського Комітету, зачитана проф. О. Грановським і схвалена рясними оплесками присутніх на Академії. В цій резолюції між іншим говорилось:

„Ми, Американці українського походження, зібрані сьогодні в кількості 200 осіб в м. Ст.-Пол, Мінн., на урочистій Маніфестації для відзначення 35-тих Роковин проголошення Четвертим Універсалом Української Центральної Ради, Українським Парламентом в Києві, Незалежності Української Народної Республіки, алегосмо до Влади. Представників і Народу З'єднаних Держав Америки та до всіх вільних Народів Саїту, що входять у склад Організації Об'єднаних Націй, допомогти українському народові визволитися з кігтів московської комуністичної тираниї та встановити знову на Українських Землях справжню українську державність, справжню демократичну вільність...“

Відчутні прокламатори учасники Академії прийняли спонтанними оплесками. З доповіддю на цій Академії виступив ред. Володимир Душник з Нью Йорку. Привітавши учасників Академії від УКК та провісив влучну паралелю між 4-тим Універсалом Української Центральної Ради і американською Деклярацією Незалежності з 4-го липня 1776-го року, прелегент звернув увагу присутніх на велику заслугу УКК в тому, що сьогодні американський світ пізнається щораз краще на російській забриханості та розуміє щораз ліпше небезпеку російського імперіалізму і що в ЗДА, а цим самим і в решті вільного світу українська проблема висувається нині на перше місце. Коротку доповідь англійсь-

Перелетні Птахи
Нова книжка гумориста
ІВАНА КЕРНІЦЬКОГО
Оповіді про веселі пригоди мандрівників, що з України домічували до Америки.
Ціна \$1.50.

Замовляти в „Свободі“.
"СВОБОДА"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

Посадник міста Балтимор підписує проголошення Українського Дня. Від ліва: адв. Франк Петро, Іосип Марман, Теодор Никла, мейор Тома Д'Александр, інж. В. Сущко і д-р О. Деріш.

кою мовою про значення актів проголошення української самостійності і соборності виступив адвокат, п. Петро Френк.

Присміне враження залишив у слухачів перший публічний виступ невідомо зорганізованого і веденого п. І. Головацьким українського мішаного хору в Балтимор. Підчас Академії цей хор з'явився на сцені кількакратно, співаючи „В'язанку стрілецьких пісень“ Гайворонського та пісні „Зоря золота загравала“ і „О, Україно“. Всі хористи виступали в українських національних строях.

Тепло прийняли слухачі теж хор сумішок, що відіспівали пісню „Здоров будь, рідний краю“.

Деклямація п. Оксани Пісєцької Франкової поемі „Перший Великий день на волі“, виступ п. Сергія Суцка, що декламував вірш Олега Стюарта п. заг. „22-ге січня“, збірня декламації дітей Української Доповняючої Школи в Балтиморі п. заг. „Ми є діти українські“, „Пісня про Америку“, укладу Григора Китастого, відіспівана при супроводі бандури п. Петром Китастим, та резолюції відчитані д-ром Омеляном Дерісом — виповняли дальшу частину програми Академії, яку закінчено українським національним гимном усіх учасників свята.

Академією провів проф. Семен Михайлишин. Проклямації мерлендського губернатора та мейора Балтимору в справі проголошення цього річницю 22-го січня „Українським Днем“ і Академія з приводу Свята Української Державності — це великі цьогорічні успіхи балтиморського Відділу Українського Конгресового Комітету. (З. Ш.)

**„ЛЕНІНСЬКІ ДНІ“
В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ**

Львів та інші міста Західної України мусіли „відзначувати“ день роковин Леніна. „На нафтопромислах і підприємствах Борислава читалися лекції і доповіді про „вождя радянського народу Леніна й Сталіна“. Те саме було і в „партійних кабінетах Дрогобича, Стрия, Самбора та інших міст.“

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 66 тисяч членів, є такою передовою народною установою американських і канадських українців, в списку членства якої не повинно забракнути жодного з Вашого імені. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загону який творить і веде наше громадське життя

УВАГА! КЛІВЛЕНД, ОГАНО!
Український Спортивний Клуб „Орлик“ у Клівленді повідомляє, що його
РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
відбудуться:
В СУБОТУ, 14-го ЛЮТОГО (Feb. 14) 1953 Р.
о год. 7. веч., в приміщенні СЗМА (Ферфілд).
Управа УКК „Орлик“ — Клівленд.

ЗАМОВЛЯЙТЕ НЕГАННО ПОГРУДДІ
АРХИПЕНКА
на його свято, що припадає на 9-10 березня. — Новий архіпів різьбяр
АРХИПЕНКА
Погруда 20" висоти, з'п'шного каменя, фарбоване під бронзу \$150.00
Такого ж розміру, відлите з металу (бронза) \$225.00
Домашній розмір у висоті 12" з пластики 60.00
Кости оброблено з опаккуванням, але без пересилки. Замовл. та чеки надр. на адр.:
Archipenko Art School, 1947 Broadway, New York City

ПІДРУЧНИК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ЮРІЯ ЛУЦЬКОГО
ФОНЕТИКА, ПРАВОПИС, СКЛАДНЯ, СЛОВОТВІР і т.д. включаючи англо-український словник (понад 3,000 слів).
260 сторін. — Продається тепер по зниженій ціні тільки \$2.00.
Замовлення враз з належністю слати до:
"СВОБОДА" BOOK STORE
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

ЦІЛУ БІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПІТЬ ВАМ І ВАШІЙ БЛИЗЬКИМ
ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ
1230 ст. дрібного, у два стовпці друку.
Багато ілюстрацій. Мали. Усе знання про Україну!
Замовляйте в „Свободі“. Ціна трьох книг у повільній оправі — \$48.00; у півкритій оправі — \$51.00 + 20¢ за поштові та текстові пуделки. Замовлення слати до:
"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

